

Mestna občina
Ljubljana
Mestna uprava

**Oddelek za
predšolsko vzgojo
in izobraževanje**

Urad za
preprečevanje
zasvojenosti

Resljeva 18
1000 Ljubljana
telefon: 01 306 40 45
glavna.pisarna@ljubljana.si
www.ljubljana.si

Številka: 90000-7/2017-4

Datum: 1. 6. 2017

Mestna občina Ljubljana

Mestni svet

Mestni trg 1

1000 Ljubljana

**ZADEVA: Odgovor na svetniško vprašanje mestne svetnice ge. Mojce Sojar, Svetniškega kluba
N. Si, Nova Slovenija – Krščanski demokrati**

Mestna svetnica Svetniškega kluba N.Si, Nova Slovenija – Krščanski demokrati je na župana in pristojne službe Mestne občine Ljubljana naslovila vprašanje v zvezi s širšo problematiko beračenja mladih oseb na ulicah mesta. Le- ti so mladi, nezaposleni in morebiti zasvojeni z drogo. Zanima jo odziv in ukrepanje pristojnih služb mesta na ta pojav ter širše reševanje in pomoč zasvojenim z drogo. Želi tudi pojasnila o izvajanju programov spremljanja mladih v večernem in nočnem času.

Najprej bi radi pojasnili, da je populacija, ki se zadržuje v centru mesta na javnih površinah zelo različna in le nekaj posameznikov ali manjših skupin se občasno moteče vede. V centru mesta se, med drugim zadržujejo osebe, ki beračijo, brezdomci, zasvojeni z nedovoljenimi drogami, med katerimi je več predstavnikov drugih starostnih skupin kot mladih.

Urad za preprečevanje zasvojenosti (nadalje: UPZ) je bil ustanovljen z namenom, da bi v Mestni upravi lahko sistematično načrtovali politiko preventivnih programov na področju preprečevanja zasvojenosti v Ljubljani, zagotavljali usposabljanje pedagoških delavcev za delo z mladimi ter njihovimi starši, pripravljali in izvajali javne razpise za izvedbo programov na področju preprečevanja zasvojenosti ter primerno poskrbeli za obveščanje o programih s področja preprečevanja zasvojenosti.

Področje delovanja UPZ in njegove vsebinske ter ciljne usmeritve so umeščene v Strategijo razvoja vzgoje in izobraževanja v MOL za obdobje 2009-2019. Delujemo skladno s smernicami Resolucije o Nacionalnem programu na področju prepovedanih drog 2014-2020, s Standardi kakovosti preventivnih programov na področju drog, ki predstavljajo prvi slovenski okvir o tem, kako izvesti visokokakovostno preventivo na področju drog ter Strategijo Mestne občine Ljubljana za mlade 2015-2025.

UPZ svoje cilje uresničuje preko programov preprečevanja zasvojenosti, ki jih vsako leto izberemo na javnem razpisu. Ti programi so namenjeni otrokom in mladostnikom, njihovim staršem ter pedagoškim delavcem v MOL. Programi za starše ne vključujejo le vsebin v zvezi z zasvojenostmi, temveč tudi vsebine o razvoju in vzgoji otrok. Programi za pedagoške delavce v vrtcih in šolah so namenjeni vsem zaposlenim in so usmerjeni k seznanjanju z varovalnimi dejavniki in dejavniki tveganja v šolskem okolju, kateri vplivajo na razvoj zasvojenosti. Podpiramo programe prepoznavanja in preprečevanja nasilja v vrtcih in šolah, programe nudenja opore žrtvam nasilja,

programe usposabljanja mentorjev za preventivno delo z učenci, programe usposabljanja pedagoških delavcev za mediacijo, usposabljanja o spletni varnosti in zaščiti otrok pri uporabi interneta in o varni in etični rabi novih tehnologij. Poseben poudarek namenjamo podpori preventivnim programom, ki so namenjeni delu z otroki in mladostniki s posebnimi potrebami.

Glede na pretekle izkušnje smo prepoznali potrebo po podpori medgeneracijsko zasnovanih preventivnih programov, v katere se vključujejo vse tri ciljne skupine - otroci, mladostniki, njihovi starši in njihovi razredniki oz. vzgojitelji.

Pri preventivnih dejavnostih za otroke in mladostnike spodbujamo vsebine, ki zagotavljajo celostne pristope s koordiniranimi ukrepi za preprečevanje zlorabe vseh snovi in stvari, ki vodijo v zasvojenosti, so usmerjene v zmanjševanje števila zlorabljenih zasvojenec, predvsem med mlajšo generacijo z višanjem socialne kompetentnosti, znanja, socialnih veščin ter učinkovitih strategij za obvladovanje življenjskih težav. Poleg tega so vsebine usmerjene tudi v spodbujanje razvijanja zdravega življenjskega sloga, ki ne vodi v zasvojenosti. Vsi programi in pristopi morajo spodbujati odgovoren odnos posameznika do lastnega telesa, lastnih dejanj in do drugih ljudi, krepijo odgovornost otrok in mladostnikov za lastna ravnanja, abstinenco naj se ohranja kot vrednota. Pri tem zagotavljamo, da preventiva ni pojmovana preozko na način, da bi zajemala le posredovanje znanja o drogah, zanemarila pa celotno vzgojno delovanje ali celostno načrtovanje.

Otroci in mladostniki v vrtcih in šolah so ciljna skupina, kateri mora biti namenjena izjemna družbena pozornost v smislu preventivnega delovanja.

Na Oddelku za zdravje in socialno varstvo problematiki nedovoljenih drog oz. programom s tega področja namenjamo izdatna finančna sredstva, poleg tega za izvedbo nekaterih programov omogočamo tudi najem prostorov, ki so v lasti MOL, sofinanciramo tudi sodelavce, ki so v programih nevladnih organizacij zaposleni v okviru javnih del. Predvsem zaradi poslušnosti lokalne skupnosti do te problematike v MOL že od leta 2003 kot prvo v Sloveniji deluje zavetišče za brezdomne uporabnice in uporabnike nedovoljenih drog, od leta 2010 pa tudi prva in edina varna hiša v Sloveniji za aktivne uporabnice nedovoljenih drog, ki so žrtve nasilja.

Preko javnih razpisov za sofinanciranje programov, pretežno nevladnih organizacij, sofinanciramo tudi programe, ki so namenjeni zmanjševanju škode zaradi drog tako za same uživalke in uživalce kot tudi za prebivalke in prebivalce mesta oziroma okolice.

Pomembna dejavnost programov, ki jih MOL finančno podpira, je distribucija sterilnega pribora za injiciranje in organizirano zbiranje rabljenega pribora – na voljo so tudi kontejnerji za zbiranje rabljenega pribora. Tako ti programi nudijo zaščito tistih, ki droge uživajo, kot tudi okolice.

Poleg tega v okviru sofinanciranih programov v MOL delujejo 3 dnevni centri, tretji dnevni center deluje od začetka letošnjega leta. Dnevni centri uporabnikom nedovoljenih drog omogočajo druženje in nudenje strokovne pomoči uživalcem prepovedanih drog.

Dnevni centri, ki jih sofinanciramo, zajemajo tudi terensko delo, katerega namen je priti v stik s tistimi, ki sami ne vstopijo v nobenega od sofinanciranih programov. Na ta način se tudi tem uporabnikom omogoči zamenjava uporabljenih igel s sterilnim priborom, priložnostno svetovanje in podobno. S tem se zmanjšujejo tvegana vedenja uživalcev in uživalcev, ki so škodljiva tudi za prebivalke in prebivalce Ljubljane.

Poleg navedenih programov smo naročili tudi terensko delo, v okviru katerega izvajalec na območju Metelkove, Tabora in še nekaterih drugih lokacij v mestu obiskuje javne površine in skuša vzpostaviti stik z osebami, ki se tam zadržujejo in so moteči za okolico. Nudijo jim ustrezne informacije in jih usmerjajo v razne programe, s čimer prispevajo k zmanjšanju ogroženosti njihovih samih in okolice.

Dodatno vas zanima, kako se izvajajo programi, ki so mladim na voljo v večernem in nočnem času. Tovrstni programi se izvajajo preko neposrednega stika s terenskim delom v klubih, na prireditvah za

mlade in na odprtih javnih površinah, z namenom vplivanja na zmanjševanje tveganj, neželenih vedenj in drugih posledic, ki spremljajo uporabo alkohola in nedovoljenih drog. Terensko delo se izvaja na mestih in v času, kjer in ko mladi pijejo alkohol, saj so takrat informacije zmanjševanja škode najbolj aktualne in uporabne.

Prepričani smo, da z navedeno podporo MOL v veliki meri pripomoremo, da so problemi, ki spremljajo uporabo alkohola in nedovoljenih drog, čim manjši tako za same uživalce kot seveda tudi za okolico in vse prebivalce in prebivalke mesta. Zato se bomo trudili še naprej nuditi podporo vsem koristnim dejavnostim in programom, ki se izvajajo na območju MOL.

V zvezi z zadnjim delom svetniškega vprašanja, ki se nanaša na mladinsko ulično delo, odgovarjamo, da se Urad za mladino, ki deluje znotraj Oddelka za kulturo povezuje z nekaterimi mladinskimi organizacijami iz Ljubljane, ki so povezane v Mrežo mlada ulica (MMU). Namen tovrstnega povezovanja je dvig kakovosti praks uličnega dela, uresničuje pa se z izobraževanji za mladinske delavce in prostovoljce, ter z izvajanjem uličnega dela na javnih površinah, kjer mladi najpogosteje preživljajo svoj prosti čas.

V letu 2017 je med majem in oktobrom predvidenih 30 izvedb. Cilj takšnega dela je zmanjševanje škode zaradi uživanja psihoaktivnih substanc, širjenje zavesti o javnih površinah in njihovi odgovorni (so)rabi, zmanjševanje vrstniškega nasilja, vzpostavljanje pogojev za dialog, širjenje zavesti o spoštljivem odnosu do soljudi in okolja in dvigovanje zaposlitvenih kompetenc mladih.

Članice mreže so Društvo študentov medicine Slovenije, Cirkokrog, Mladinsko informacijsko in svetovalno središče Slovenije, DrogArt, Brez limita, Mladinski svet Slovenije, Sezam, Javni zavod Mladi zmaji in Zavod Bob, ki mrežo koordinira.

Prisotnost mladinskih delavk in delavcev na terenu je tudi del aktivnosti skupine »ČlovekINJE« V okviru družbeno odgovorne kampanje proti vandalizmu v Ljubljani, Človek, se je oblikovala skupina mladinskih delavk, ki izvaja preventivno delo usmerjeno v skupnost. Metoda njihovega delovanja je taka, da v primerjavi z mladinskim uličnim delom, razširja polje delovanja in deluje v vseh prostorih skupnosti, torej tudi v njenih inštitucijah. Delo tudi ni usmerjeno le na mlade ampak vse deležnike v skupnosti. V letu 2017 se projekt izvaja vzporedno na petih lokacijah – Savsko naselje, Zupančičeva jama, Črnuče, Kašelj (in Vevče) in Celovski dvori.

ČlovekINJE svoje aktivnosti izvajajo pod okriljem Javnega zavoda Mladi zmaji in Zavoda BOB, pri posameznih lokacijah, pa se povezujejo tudi z drugimi organizacijami.

Lep pozdrav.

Vodja Odseka za predšolsko vzgojo

Poslano:

- Naslovnik